

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 5Co/47/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1417205033
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Chalupka
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1417205033.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Chalupku a členov senátu JUDr. Juraja Považana a JUDr. Jany Richterovej v právnej veci žalobcu: N. I., U.. XX.XX.XXXX, R.: XXXX V. XXXX M. O., F. XX XXX, Z., občan Slovenskej republiky, v zast.: Mgr. Martin Paškala, advokát so sídlom: Záhradnícka 27, Bratislava, proti žalovanej: B. E. Č., U.. XX.XX.XXXX, R.: T. XX, R., v zast.: Advokátska kancelária Ivan Syrový, s.r.o, so sídlom: Kadnárova 83, Bratislava, o zaplatenie 34.500 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu voči rozsudku Okresného súdu Bratislava IV, zo dňa 20.10.2020, č.k. 25C/23/2017-158, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e.

Žalovanej sa p r i z n á v a náhrada trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol. Žalovanej priznal voči žalobcovi právo na náhradu trov konania v celom rozsahu.

2. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie právne odôvodnil podľa § 22 ods. 1, §33 ods. 1, §31 ods. 1, § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka a vecne tým, že Žalobca sa žalobou doručenou súdu 13.04.2017 domáhal, aby súd žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 34.500 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 34.500 eur od 14.07.2017 do zaplatenia.

3. Súd v konaní vykonal dokazovanie listinami založenými do súdneho spisu stranami sporu a výsluchom strán sporu a svedkyne N. D. a zistil nasledovný skutkový stav:

4. Z výsluchu žalobcu súd zistil, že po tom, ako zomrela matka žalobcu, mu volal otec žalovanej niekedy v mesiaci január 2011, pýtal sa ho, či príde na pohreb. Nemohol prísť zo zdravotných dôvodov. Predtým bol dvakrát na Slovensku v roku 2000, kedy zomrel otec. O pár dní po pohrebe matky sa mu ozvala sestra, povedala mu, že mu pošle plnú moc, udelenú ním jej dcére, ktorá ho bude zastupovať dedičskom konaní, nakoľko podľa nej sa toto malo konať dlho. V marci jej poslal podpísané splnomocnenie, kde zaškrtol, že neodmieta dedičstvo. Potom sa s ním ešte sestra bavila o tom, čo s bytom. On sa chcel vrátiť domov na Slovensko a keďže chcel v tomto byte bývať, nesúhlasil v žiadnom prípade s jeho predajom. Následne sa mu tri roky nedarilo ani so žalovanou ani s jej matkou spojiť. Išiel teda v roku 2015 na Slovensko, zistil, že dedičské konanie prebehlo v máji 2011, teda netrvalo niekoľko rokov, ako mu pôvodne pri splnomocnení netere tvrdila matka žalovanej, ale trvalo 3 mesiace. Zistil, že byt bol ohodnotený na sumu 33.000 eur, pričom s takouto hodnotou v žiadnom prípade nesúhlasil. Navyše, podľa jeho vedomostí bol byt minimálne 3 roky prenajímaný. Následne zistil, že byt bol predaný. Už pred podpisom plnej moci deklaroval žalovanej aj jej matke telefonicky (hovormi cez aplikáciu Skype)

svoj nesúhlas s predajom bytu. V čase smrti matky mal problémy s nohou, hrozila mu amputácia, bol opakovane operovaný (nezhubný nádor, brucho). Poprel, že by mal nejaké problémy s alkoholom alebo drogami. Samotné splnomocnenie udelené žalovanej nespochyboval.

5. Z výsluchu žalovanej súd zistil, že v roku 2011 zomrela stará mama žalovanej (poručiiteľka G. I.). Posledná komunikácia žalobcu s matkou bola v marci 2013. Žalovaná v roku 2011 v dobrej viere súhlasila so zastupovaním žalobcu v dedičskom konaní po starej mame. Bola inštruovaná, samotným žalobcom, matkou, aj vôľou starej mamy, aby sa nehnuteľnosti nepredávali. Na hodnotu bytu v dedičskom konaní žiaden vplyv nemala. Pokiaľ ide o komunikáciu žalobcu ňou resp. jej matkou, tá prebiehala prostredníctvom aplikácie Skype. Následne mali žalobca a jej matka nejaké nezhody, prestali spolu komunikovať. Má za to, že jej úloha sa skončila ukončením dedičského konania. Byt bol v rámci dedičského konania ohodnotený s ohľadom na jeho stav a polohu. Následne na ňom museli všetko opravovať. Keďže sa žalobca od roku 2013 neozýval, matka žalovanej sa rozhodla byt predať. Žalovaná sa na predaji bytu žiadnym spôsobom nepodieľala. Akceptovali zdravotný stav žalobcu a jeho neúčast na pohrebe. Až v roku 2015 ju kontaktoval zástupca žalobcu, ktorý od nej žiadal osvedčenie o dedičstve. Žiadala kontakt na žalobcu, aby sa s ním mohla skontaktovať, bolo jej povedané, že o to záujem nemá, že je zastúpený a koná za neho jeho právny zástupca. Nepamätala si, kto v rámci dedičského konania navrhol sumu 33.000 eur, mala však za to, že táto cena zodpovedá vtedajšiemu stavu bytu a preto s ňou aj súhlasila. Že bol byt následne predaný za 102.000 eur sa dozvedela v januári 2014. Rozdiel v cene oproti cene určenej v konaní o dedičstve sa jej s ohľadom na rozsah rekonštrukcie nezdal čudný. Potvrdila, že byt bol po smrti poručiiteľky, vypratán a rekonštrukcii prenajímaný, nevedela, za akú výšku nájomného.

6. Z výsluchu svedkyne N. D. súd zistil, že byt ktorý zdedila na základe osvedčenia o dedičstve po nebohej matke, bol predaný na jar v roku 2014 za cenu 102.000 eur, pričom suma za predaný byt bola prijatá u notárky. Peniaze boli uložené na účet. Kontaktovala žalobcu, kam mu má poslať primeranú časť peňazí. Žalobca sa neozýval, nijakým spôsobom nekomunikoval, Byt nebol prenajímaný po celú dobu od ukončenia dedičského konania a aj za toto obdobie bolo potrebné zaň uhrádzať poplatky. Chcela od brata, aby prišiel, aby jej s bytom nejako pomohol, ten však nekomunikoval. Akurát jej povedal, že ho má prenajímať. Mohlo to byť niekedy v októbri, novembri 2011. Potom museli byt rekonštruovať, boli odstránené tapety, ktoré boli nahradené omietkami, bola vymenená elektroinštalácia a menené okná. Rekonštrukcia prebiehala v podstate rok do jesene 2012. Následne cez realitnú kanceláriu hľadali nájomníkov. Mali s nájomníkmi aj problémy, napr. so zvýšenou spotrebou vody, ktorú museli uhradiť. Byt bol nakoniec prostredníctvom realitnej kancelárie prenajímaný za sumu okolo 500 eur, nepamätala si ju presne, odkedy sa začal prenajímať. Prenajímaný bol do jeho predaja, doba prenájmu mohla trvať asi rok a pol. Cenu 33.000 eur ako hodnotu bytu navrhla podľa svedkyne konajúca notárka, nepoprela, že o tejto cene bola v rámci dedičského konania dohoda. Po predaji bytu uložila na účet sumu 102.000 eur, žalobcovi bola ochotná dať z tejto ceny podiel podľa ich dohody, zohľadňujúci jej náklady s bytom. Plnomocnenstvo udelené žalovanej na účely zastupovania žalobcu v dedičskom konaní zasielala žalobcovi ona.

7. Zo splnomocnenia zo dňa 20.3.2011 z č. I. 13 v spise, súd zistil, že žalobca splnomocnil žalovanú, aby ho zastupovala pri prejednaní dedičstva po nebohej G. I., A. D., Q. XX.X.XXXX, naposledy bytom L.O. XX, XXX XX R. pred notárom, súdom a inými orgánmi, aj v rokovaní s tretími osobami, najmä aby dedičstvo neodmietla, zúčastnila sa na všetkých úkonoch v tejto veci, najmä na predbežnom šetrení, súpise a prejednaní dedičstva, robila návrhy, vyhlásenia a vyjadrenia a predkladala ústne podania, uzatvárala dohody o vyporiadaní dedičstva alebo dohodu o prenechaní predĺženého dedičstva na úhradu dlhov, uplatňovala alebo zapierala práva a záväzky patriace k dedičstvu - alebo sa ich vzdala, scudzila alebo zaťažila veci a práva k dedičstvu, prijímala peniaze alebo iné hodnoty a príjem potvrdzovala, plnila záväzky zomrelého, prijímala akékoľvek rozhodnutia a iné písomnosti, urobila všetko, čo bude vyžadovať skončenie prejednávania tohto dedičstva. Súhlasil, aby žalovaná ako zástupca uzavrela v jeho mene dohodu o vyporiadaní dedičstva alebo dohodu o prenechaní predĺženého dedičstva na úhradu dlhov, aj keby podľa nej nedostal žiaden majetok. Zo splnomocnenia tiež vyplynulo, že splnomocnenec a splnomocnená sú vzájomné dohodnutý a ich záujmy nie sú vo vzájomnom rozpore.

8. Z osvedčenia o dedičstve 2D/57/2011 D not 10/2011, právoplatného 19.05.2011 (v spojení s opravou osvedčenia o dedičstve zo dňa 06.09.2011) súd zistil, že žalobca nadobudol po poručiiteľke G. I., A. D., na základe dohody dedičov účet sporenia č. XXXXXXXXXXX/XXXX vedený vo VÚB Banke, a.s. so

zostatkom ku dňu poručiteľky 3.288,13 eur. Sestra žalobcu, N. D., nadobudla po poručiteľke G. I., A.. D. majetkové hodnoty a nehnuteľnosti špecifikované v osvedčení o dedičstve v hodnotách tam špecifikovaných (vrátane bytu nachádzajúceho sa v Bratislave v k.ú. E. G., zapísaná na LV č. XXXX, byt č. 1 na 1. poschodí, vchod L. XX, v dome súpis. č. XXXX, ktorý je postavený na parc. č. XXXXX/X, parcela registra „C“ parc. č. XXXXX/X zast. plochy a nádvoria o výmere 846 m², pod B39 na meno poručiteľky celosti, s podielom priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a spoluvlastníckym podielom k pozemku vo veľkosti 114/10000 vo všeobecnej hodnote ku dňu smrti poručiteľky vo výške 33.000 eur) s tým, že spoludediča - žalobcu vyplatí najneskôr do 31.12.2011 sumou 26.726,58 eur.

9. Zo žiadosti o podanie správy zo dňa 16.04.2015, v spojení s odpoveďou na výzvu zo dňa 30.04.2015, opakovanou výzvou žalobcu zo dňa 21.05.2015 a stanoviskom žalovanej zo dňa 01.06.2015 súd zistil, že žalovaný dňa 16.04.2015 (žalovanej doručené 20.04.2015) a opakovane dňa 21.05.2015 (žalovanej doručené 25.05.2015) opakovane žiadal o správu o stave, resp. výsledku dedičského konania po G. I., A.N.. D.. Žalovaná v prvej odpovedi žiadala osvedčené splnomocnenie a v druhej odpovedi zaslala osvedčenie o dedičstve 2D/57/2011 D not 10/2011, právoplatné 19.05.2011.

10. Z prehľadov cien nehnuteľností - 2 izbových bytov na L. Z., z realitných kancelárií ponúkaných na webových portáloch sa pohybovali v hodnote 131.500 eur za byt o rozlohe 68 m², resp. 135.000 za byt s rozlohou 53 m², v oboch prípadoch sa jednalo o kompletne zrekonštruované byty inzerované v roku 2015.

11. Z trestného oznámenia žalobcu zo dňa 22.10.2015 v spojení s uznesením ČVS:ORP-135/4-VYS-B1-2015 OV súd zistil, že trestné oznámenie žalobcu, pre trestný čin podvodu, ktorého sa mala dopustiť žalovaná v súvislosti so zastupovaním žalobcu v konaní o dedičstve po zosnulej G. I. bolo odmietnuté.

12. Výzvou na doplatenie podielu z predaja bytu zo dňa 24.03.2017 žiadal žalobca N. D., svoju sestru a matku žalovanej, o doplatenie podielu z predaja bytu na L. XX H. R. v sume 34.500 eur do piatich dní od doručenia výzvy, pričom výzvu doručoval na vedomie aj žalovanej, ktorej bola doručená 29.03.2017.

13. Z uznesenia Krajského riaditeľstva policajného zboru ČVS:KRP-246/1-VYS-BA-2015, zo dňa 15.02.2016, súd zistil, že trestné oznámenie žalobcu pre podozrenie zo spáchania obzvlášť závažného zločinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1, písm. a), písm. b) písm. c) ods. 4 písm. b) Trestného zákona, ktorého sa mala dopustiť notárka JUDr. Katarína Pohronská, so sídlom Grösslingova č. 6-8, 811 09 Bratislava, bolo odmietnuté.

14. Uznesením Okresného súdu BA I., č.k. 1D/154/2015 - 24 zo dňa 20.01.2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Cod/8/2016 - 52, bol zamietnutý návrh žalobcu na obnovu konania vedeného na Okresnom súde Bratislava 1 pod sp. zn. 2D/57/2011, v ktorom bolo prejednané dedičstvo poverenou notárkou JUDr. Katarínou Pohronskou, č. k. D not 10/2011, právoplatne ukončené osvedčením o dedičstve 2D/57/2011, Dnot 10/2011, zo dňa 19.05.2011, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 19.05.2011.

15. Z výpisu z listu vlastníctva č. XXXX, vedeného pre okres Bratislava I, obec BA - m.č. E. G., k.ú. E. G., súd zistil, že vlastníkom bytu na L. XX H. R. je na základe zmluvy H.-XXXXX/XX zo dňa 18.06.2014 B.. D. E..

16. Ak žalobca v konaní tvrdil, že medzi žalobcom a žalovanou došlo k uzatvoreniu príkaznej zmluvy podľa § 724 a na nasledovné, toto tvrdenie nemal súd žiadnym spôsobom preukázané. Súd nepopiera, že príkazná zmluva je neformálnou zmluvou a nevyžaduje písomnú formu. V prípade, ak žalovaná popierala, že by k uzatvoreniu príkaznej zmluvy medzi žalobcom a ňou niekedy došlo, žalobca v tomto smere neprodukoval žiaden dôkaz, ktorým by túto skutočnosť preukázal. Skutočnosť, že došlo konkludentným spôsobom k uzatvoreniu príkaznej zmluvy nevyplýva ani z toho, že v samotnom splnomocnení absentuje súhlas žalovanej s prevzatím zastupovania. Vzťah zastúpenia vzniká na základe dohody, resp. zmluvy ako dvojstranného právneho úkonu a má hmotnoprávny základ. Splnomocnenie je jednostranným úkonom zastúpeného, ktorým sa súdu a iným subjektom preukazuje existencia zastúpenia a jeho rozsah, nemožno ho zamieňať s dohodou, ktorá ho zakladá, plní legitimačnú funkciu, jeho platnosť a záväznosť nie je podmienená prijatím alebo iným úkonom

zástupcu. Skutočnosť absencie podpisu splnomocnenca na splnomocnení však nemožno považovať za konkludentný predpoklad vzniku konkrétnej zmluvy (v tomto prípade podľa žalobcu príkaznej). Súd tak uzavrel, že medzi žalobcom vznikol na základe vzájomnej dohody právny vzťah zastúpenia, na základe vzájomnej dohody žalobcu a žalovanej (vyplýva aj z dikcie "Medzi sebou sme sa dohodli...", priamo v splnomocnení), na zastupovanie žalobcu v dedičskom konaní po G. I., na základe ktorého žalobca jednostranným právnym úkonom udelil žalovanej splnomocnenie na zastupovanie v tomto dedičskom konaní, v ktorom vymedzil rozsah zastupovania.

17. V konaní nebolo preukázané, že by žalovaná nejakým spôsobom prekročila rozsah zastupovania vymedzený splnomocnením (vymedzený v bode 5.4 tohto odôvodnenia). Rozsah zastupovania je obmedzovaný len v tom, že dedičstvo nemala odmietnuť. Mohla však uzatvárať dohodu o vyporiadaní dedičstva alebo dohodu prenechaní dedičstva na úhradu dlhov, bez toho, aby jej vo vzťahu k týmto dohodám vyplývali nejaké obmedzenia, naopak, mala urobiť všetko, čo bude vyžadovať prejednanie dedičstva. Samotný žalovaný žiadnym spôsobom nepreukázal, že by vo vzťahu k zastupovaniu žalovanou žalovanú inštruoval nejakými pokynmi. Uvádza len, že nesúhlasil s tým, aby bol byt predaný. Túto skutočnosť žalovaná ani nepopierala a nakoniec, nepopierala ju ani svedkyňa, a byt ani bezprostredne po skončení dedičského konania nebol predaný. Bol vypratávaný, rekonštruovaný a následne v roku 2014 predaný, nie však žalovanou, ale jej matkou, ktorá sa stala na základe dohody dedičov vlastníkom bytu. Nárok uplatnený žalobcom v tomto konaní však smeruje proti žalovanej a je založený na jej konaní v rámci zastupovania žalobcu v konaní o dedičstve. Žalobca si však musel byť vedomý, pri šírke rozsahu splnomocnenia, ktoré žalovanej udelil, že táto môže uzavrieť dohodu o vyporiadaní dedičstva, pričom v zmysle ustanovenia § 175o ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku, druhej vety platilo, že za všeobecnú cenu majetku určí súd sumu zhodne tvrdenú účastníkmi, pričom dôkazy na zistenie ceny vykoná, ak sú tvrdenia rozdielne. Taktiež tvrdenie o spolčení sa žalovanej a jej matky na ujmu žalobcu nebolo zo strany žalobcu nijakým spôsobom preukázané. Nemožno ho bez ďalšieho vyvodzovať ani zo samotnej skutočnosti že na základe dohody žalovanej ako splnomocnenkyne žalobcu a jej matky bola všeobecná hodnota bytu určená v konaní o dedičstve vo výške 33.000 eur (v máji v roku 2011) a následne bol byt na základe kúpnej zmluvy z 18.06.2014 predaný matkou žalovanej tretej osobe za kúpnu cenu 102.000 eur. Žalobca navrhoval vykonať dokazovanie samotnou zmluvou o prevode vlastníctva bytu matkou žalovanej za účelom ustálenia kúpnej ceny, súd vykonanie tohto dôkazu nepovažoval za účelné ani hospodárne, strany sporu kúpnu cenu 102.000 eur nerozporovali, napokon samotný žalobca si z rozdielu medzi jej výškou a všeobecnou hodnotou bytu podľa uznesenia o dedičstve odvodzoval v konaní uplatnený nárok.

18. Súd sa s ohľadom na žalovanou vznesenú námietku premlčania zaoberal ustálením dĺžky premlčacej doby ako aj momentom kedy začala plynúť. Súd sa nestotožnil s tvrdením žalobcu, že žalovaná úmyselným konaním spôsobila škodu žalobcovi tak, že súhlasne so svojou matkou určili všeobecnú hodnotu bytu vo výške 33.000 eur a následne bol tento byt predaný za sumu 102.000 eur. Žalovaná v konaní o dedičstve po G. I. konala v medziach splnomocnenia udeleného jej žalobcom. Žalobca mal možnosť konanie žalovanej usmerňovať dodatočnými pokynmi, v konaní však nebolo preukázané, že by tak urobil. Možno tak uzavrieť, že žalovaná konala pri zastupovaní žalobcu v rámci medzí splnomocnenia a to aj v spojení s vyššie citovanou dikciou ustanovenia § 175o ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku. Námietku premlčania tak je potrebné posudzovať v intenciách dvojročnej subjektívnej lehoty upravenej v § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka, resp. trojročnej objektívnej lehoty upravenej v § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ ide o začiatok plynutia premlčacej doby, jeho ustálenie na dátume 13.04.2015 (kedy si žalobca vyžiadal listiny súvisiace s konaním o dedičstve po G. I. na Okresnom súde Bratislava I), resp. dátumom, kedy mu bol poslaný dedičský podiel v zmysle hodnoty uvedenej v osvedčení o dedičstve (08.03.2017) súd nepovažoval za dôvodné. Dátumom, od ktorého je potrebné začať posudzovať plynutie objektívnej premlčacej doby je právoplatnosť osvedčenia o dedičstve, ktorým bolo ukončené dedičské konanie, a teda dátum 19.05.2011. Ak aj považuje žalobca za moment začiatku plynutia okamih, kedy sa dozvedel, že mu podľa jeho názoru vznikla škoda, či už ním označuje dátum 13.04.2014 (nahliadnutie do spisu na Okresnom súde Bratislava I.), resp. dátum 08.03.2017 (moment vyplatenia dedičského podielu vo výške podľa osvedčenia o dedičstve) v oboch prípadoch je potrebné uzavrieť, že sa jedná nadobudnutie subjektívnej vedomosti žalobcu po tom, ako objektívna premlčacia lehota už uplynula a žalobca sa preto nemôže úspešne ubrániť žalovanou vznesenej námietke premlčania a preto súd žalobu zamietol.

19. Proti predmetnému rozhodnutiu súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca, ktorý žiada odvolací súd, aby napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie rozhodnutie. Svoje odvolanie žalobca odôvodnil podľa § 365 ods. 1 písm. e/, f/ a h/ CSP a ďalej tým, že V odôvodnení napadnutého rozsudku sa uvádza, že žalobca navrhoval vykonať dokazovanie samotnou zmluvou o prevode vlastníctva bytu matkou žalovanej za účelom ustálenia kúpnej ceny, súd vykonanie tohto dôkazu nepovažoval za účelne a hospodárne, nakoľko strany sporu kúpnu cenu 102.00,-eur nerozporovali, napokon samotný žalobca si z rozdielu medzi jej výškou a všeobecnou hodnotou bytu podľa uznesenia o dedičstve odvodzoval v konaní uplatnený nárok. Žalobca poukazuje na skutočnosť, že súd prvej inštancie na pojednávaní dňa 19.11.2019 uznesením uložil žalovanej, aby v lehote 30 dní doručila kúpnu zmluvu, ktorou bol predaný byt, v súvislosti s ktorým sa žalobca domáha nároku v tomto konaní. Bolo pre žalobcu prekvapujúce, že napriek tomu, že žalovaná uznesenie súdu nesplnila a kúpnu zmluvu do spisu nedoložila, súd prvej inštancie sa to dozvedel až po otvorení pojednávania a zrazu vyhodnotil situáciu tak, že vykonanie tohto dôkazu nepovažoval za účelne a hospodárne. Žalobca pripomína, že žalovaná mala na doloženie kúpnej zmluvy skoro rok, a napriek tomu ju nedoložila a ani súdu neoznámila, prečo tak nemôže urobiť. Podľa žalobcu sa jedná o kľúčový dôkaz, ktorý by mal preukazovať reálnu hodnotu bytu, jeho stav a okolnosti za ktorých bol byt na L. X7 predaný. Ak súd prvej inštancie argumentuje tým, že samotný žalobca si z rozdielu medzi výškou 102.000,-eur a hodnotou bytu určenou súhlasným vyhlásením žalovanej a jej matky N. D.L. odvodzoval v konaní uplatňovaný nárok, tak to bolo iba preto, že žalobca inou informáciou nedisponoval. V tomto prípade ide iba o sprostredkovanú informáciu z uznesenia Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave I ČVS: ORP-1350/4- VYS-B1-2015 zo dňa 06.05. 2016, ktorú N. D. potvrdila vo svojej svedeckej výpovedi. Keďže žalovaná spolu s jej dcérou neskôr tvrdili, že na byte prebehla rekonštrukcia, tak zo zmluvy o prevode bytu by mohol vyplývať rozsah rekonštrukcie, stav bytu respektíve iné skutočnosti dôležité pre konanie. Inak po výsluchu svedkyne N. D. aj jej súd uložil v lehote 30 dní predložiť k spisovej značke kópiu kúpno-predajnej zmluvy, čo neurobila ani ona. V odôvodnení napadnutého rozsudku sa uvádza, že ak žalovaná popierala, že by k uzavretiu príkaznej zmluvy medzi žalobcom a ňou niekedy došlo, žalobca v tomto smere neprodukoval žiadny dôkaz, ktorým by túto skutočnosť preukázal. Skutočnosť, že došlo konkludentným spôsobom k uzavretiu príkaznej zmluvy nevyplýva ani z toho, že v samotnom splnomocnení absentuje súhlas žalovanej s prevzatím zastupovania. V komentári k §31 Občianskeho zákonníka sa uvádza, že právnym základom dohody o plnomocenstve môže byť akákoľvek zmluva, ktorou sa zakladá vnútorný vzťah medzi splnomocniteľom a splnomocnencom. Môže ísť o príkaznú zmluvu (§724 OZ), zmluvu o obstaraní veci (§7333 OZ), zmluvu o obstaraní predaja veci (§737 OZ), poukážku (§535 OZ) alebo mandátnu zmluvu (§566 OBZ). Príkazná či obdobná zmluva je dvojstranný právny úkon medzi zastúpeným (splnomocniteľom) a zástupcom (označovaným ako splnomocnenec). V zmluve sa splnomocnencovi udeľuje príkaz na postup pri obstaraní záležitosti a riešia sa vzájomné vzťahy medzi splnomocnencom a splnomocniteľom (Fekete, I.: Občiansky zákonník 2.Veľký komentár, Bratislava: Eurokódex 2011, str. 208). Žalobca v tejto súvislosti poukazuje na skutočnosť, že súd prvej inštancie došiel na základe vykonaného dokazovania k nesprávnym skutkovým zisteniam ohľadom vnútorného vzťahu medzi žalobcom ako splnomocniteľom a žalovanou ako splnomocnencom. Obsah samotného splnomocnenia mal súd prvej inštancie posudzovať predovšetkým ako jednostranný úkon adresovaný notárke, keďže formulár splnomocnenia bol stiahnutý z webového sídla notárky. Čo sa týka vnútorného vzťahu medzi žalobcom a žalovanou, tak bol jednoznačne daný tým, že žalovaná mala nadobudnúť v mene žalobcu zákonné podiely na nehnuteľnostiach, pričom jej bola známa vôľa žalobcu ako aj jej starej mamy, aby sa nehnuteľnosti nepredávali. Výsledkom konania žalovanej bolo napokon to, že nehnuteľnosť umožnila nadobudnúť svojej matke, pričom hodnotu nehnuteľnosti stanovila súhlasným vyhlásením s matkou na sumu 33.000,-eur, čím konala v rozpore s príkaznou zmluvou. Súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil aj tvrdenia žalovanej, ktorá tvrdila, že s predajom bytu na L. XX nemá nič, pritom vo svojej výpovedi dňa 19.11.2019 uviedla: vzhľadom, že som vedela, ako prebiehala rekonštrukcia, že boli do nej investované aj moje a manželove prostriedky, nezdal sa mi tento rozdiel čudný... Je zrejmé, že žalovaná sa zúčastnila celého procesu predaja bytu, prečo by inak investovala svoje finančné prostriedky do jeho rekonštrukcie. Všetky tvrdenia žalovanej ohľadom ceny nezrekonštruovaného bytu sú len účelové, pretože akýkoľvek byt takýchto parametrov v MČ Bratislava - Staré Mesto nemohol ani v pôvodnom stave mať hodnotu 33.000,-eur a to muselo byť zrejme aj absolútnemu laikovi, ktorý sa nezaobrá sprostredkovaním predaja nehnuteľností. Čo sa týka samotného vzniku škody, súd prvej inštancie sa nedostatočne vysporiadal aj s tvrdením N. D., že suma z predaja bytu vo výške 102.000,- eur bola uložená na osobitný účet, pričom žalobcovi mal byť z tejto sumy poukázaný osobitný podiel. Súd prvej inštancie mal zobrať pri stanovení vzniku škody do úvahy aj toto tvrdenie. Žalobca si je vedomý skutočnosti, že výsledkom protiprávneho postupu žalovanej bolo vydanie osvedčenia o dedičstve, kde bola stanovená suma 26.726,58 eur na

vyplatenie žalobcu, avšak právoplatnosťou samotného osvedčenia o dedičstve k úbytku majetkových hodnôt na strane žalobcu nemuselo dôjsť, pretože sa mohli naplniť slová svedkyne D. o vyplatení podielu z predaja bytu na L. XX. K vzniku škody teda jednoznačne došlo až vyplatením sumy 26.726,58 eur na účet žalobcu dňa 08.03.2017. Tento názor žalobcu je v súlade s dostupnou judikatúrou, keď podľa právnej vety rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 25 Cdo 2507/2005: „Objektívni promlčecí doba k uplatnení nároku na náhradu častiek vyplacených tretí osobe podľa rozhodnutí soudu v řízení, v němž v důsledku pochybení advokáta při výkonu advokacie bylo žalobe proti jeho klientovi vyhověno, počíná běžet dnem, kdy byly присouzené částky zaplaceny“. V odôvodnení predmetného rozhodnutia sa konštatuje, že udalosť, z ktorej škoda vznikla v zmysle §106 ods.2 Občianskeho zákonníka, zahrňuje totiž nielen samotnú škodovú udalosť či protiprávny úkon, ktoré viedli ku vzniku škody, ale aj vznik škody samotnej (porov. Rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 31.5.1990, sp.zn. 1Cz 20/90). Pokiaľ škoda nevznikla, nemôže začať ani plynutie objektívnej premlčacej lehoty na uplatnenie nároku na jej náhradu. Z vyššie uvedeného vyplýva, že súd prvej inštancie nemal vyhovieť námietke premlčania, nakoľko objektívna premlčacia lehota začala plynúť až 08.03.2017 a žaloba bola podaná 13.04.2017, teda pri zachovaní objektívnej premlčacej doby.

20. K odvolaniu žalobcu sa vyjadrila žalovaná, ktorá žiada odvolací súd, aby napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Žalovaná poukazuje na to, že právny zástupca žalobcu v podanom odvolaní uvádza, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Žalobca poukazuje na skutočnosť, že súd prvej inštancie na pojednávaní dňa 19.11.2020 uznesením uložil žalovanej, aby v lehote 30 dní doručila kúpnu zmluvu, ktorou bol predaný byt, v súvislosti s ktorým sa žalobca domáha nároku v predmetnom konaní. Žalobca zvýraznil, že žalovaná danú kúpnu zmluvu nedoložila. V zmysle tvrdení žalobcu však ide o kľúčový dôkaz, ktorý by mal preukazovať reálnu hodnotu bytu, jeho stav a okolnosti, za ktorých bol predaný. Na tomto mieste si dovoľujeme zvýrazniť, že žalovaná, nakoľko ona nič nepredala nedisponuje kúpnu zmluvou. Pre doplnenie si dovoľujeme uviesť, že vychádzajúc zo svedectva matky žalovanej predmetná kúpna zmluva už v minulosti bola predkladaná k predvolaniu na Odbor kriminálnej polície Krajského riaditeľstva PZ v Bratislave dňa 09.02.2016. Taktiež zvýrazňujeme, že strany sporu kúpnu cenu nerozporovali a samotný žalobca si z rozdielu medzi jej výškou a všeobecnou hodnotou bytu podľa uznesenia o dedičstve odvodzoval v konaní uplatnený nárok. Vzhľadom na vyššie uvedené máme zato, že súd správne vyhodnotil, že trvať na predložení kúpnej zmluvy by nebolo účelné ani hospodárne. Žalobca ďalej uvádza, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobca zvýrazňuje, že skutočnosť, že došlo k uzavretiu príkaznej zmluvy nevyplýva ani z toho, že v samotnom splnomocnení absentuje súhlas žalovanej s prevzatím zastupovania. Dovoľujeme si predovšetkým zvýrazniť, že pokiaľ ide o samotné splnomocnenie na zastupovanie žalovanou žalobcu v konaní o dedičstve, žalobca si už podľa toho splnomocnenia bol vedomý mandátu, ktorý žalovanej dáva. Predmetné splnomocnenie bolo udelené slobodne a vážne. Zo splnomocnenia tiež vyplynulo, že splnomocnenec a splnomocnená sú vzájomne dohodnutí a ich záujmy nie sú vo vzájomnom rozpore. Dovoľujeme si uviesť do pozornosti, že skutočnosť absencie podpisu splnomocnenca na splnomocnení nemožno považovať za konkludentny predpoklad vzniku konkrétnej zmluvy (v tomto prípade príkaznej). Ďalej si dovoľujeme upriamiť pozornosť na skutočnosť, že v celom konaní nebolo preukázané, že by žalovaná nejakým spôsobom prekročila rozsah zastupovania vymedzený splnomocnením. Nárok uplatnený zo strany žalobcu v danom konaní smeroval proti žalovanej a bol založený na jej konaní v rámci zastupovania žalobcu v konaní o dedičstve. Avšak žalobca musel mať vedomosť so zreteľom na rozsah splnomocnenia, že žalovaná môže uzavrieť dohodu o vyporiadaní dedičstva, pričom v zmysle ustanovenia § 175o ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku, druhej vety platilo, že za všeobecnú cenu majetku určí súd sumu zhodne tvrdenú účastníkmi, pričom dôkazy na zistenie vykoná, ak sú tvrdenia rozdielne. Osobitne je potrebné zdôrazniť, že neobstojí ani argument žalobcu, že len podpísal formulárové tlačivo notárky na zastupovanie v dedičskom konaní, z obsahu je zrejmé, že v splnomocnení výslovne žalobca vyznačil, že žiada splnomocnenca aby neodmietol dedičstvo (bod 1 splnomocnenia) a súčasne ďalej v obsahu splnomocnenia súhlasil s uzatvorením dohody o vyporiadaní dedičstva „aj keby som podľa nej nedostal z dedičstva žiaden majetok“. Žalobca v podanom odvolaní ďalej namieta, že súd prvej inštancie nemal vyhovieť námietke premlčania, nakoľko objektívna premlčacia lehota začala plynúť až 08.03.2017 a žaloba bola podaná 13.04.2017, teda pri zachovaní objektívnej premlčacej doby. Pri tomto tvrdení vychádzal z rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR (ďalej aj ako „NS ČR“), v rámci ktorého si dovoľujeme zvýrazniť, že ide o judikát, ktorý je absolútne odlišný tak skutkovo ako aj právne od predmetného prípadu. Uvedené rozhodnutie NS ČR totiž hovorí o objektívnej

premlčacej dobe k uplatneniu nároku na náhradu čiastok vyplatených tretej osobe, podľa rozhodnutia súdu v konaní, v ktorom v dôsledku pochybenia advokáta pri výkone advokácie bolo žalobe proti jeho klientovi vyhovené. Vzhľadom na vyššie uvedené je viac než zreteľné, že uvedený judikát sa žiadnym spôsobom nevzťahuje na predmetné konanie. Súčasne si dovoľujeme uviesť, že v zmysle § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka platí, že „Najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla, to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.“ Dovoľujeme si zvýrazniť, že v tomto smere je zákonná formulácia celkom jasná a neumožňuje iný výklad ako ten, že začiatok objektívnej doby zahŕňa iba deň škodnej udalosti, nie aj deň vzniku škody. Ak by totiž zákonodarca naozaj chcel začiatok naviazať na vznik škody, nekomplikoval by situáciu zložitou formuláciou o škodnej udalosti. Práve naopak - urobil by tak výslovne, voliac jednoznačnejšie znenie, ako napr. „odo dňa, keď vznikla škoda“). Práve tak totiž postupoval v § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, týkajúcom sa bezdôvodného obohatenia („odo dňa, keď k nemu došlo“). Vzhľadom na uvedené možno skonštatovať, že začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby je naviazaný na škodnú udalosť, nie na vznik škody. V danom prípade za udalosť, z ktorej vznikla škoda je podľa samotného žalobcu možno považovať konanie o dedičstve po poručiťke G. I., A.. D., ktoré bolo ukončené osvedčením o dedičstve, pod sp. zn. 2D/57/2011, D not 10/2011, právoplatné dňa 19.05.2011. Objektívna premlčacia doba v zmysle ustanovenia § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka začala nepochybne plynúť dňa 19.05.2011 a uplynula dňa 19.05.2014, čo znamená, že v čase kedy bola podaná žaloba na súd, t. j. dňa 13.04.2017 už uplynula objektívna premlčacia doba a nárok žalobcu sa stal nevymáhateľným. V týchto intenciách si dovoľujeme predovšetkým zvýrazniť rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj ako „NS SR“), sp. zn. 2Obo/13/2Q17 zo dňa 20.02.2019, kde NS SR skonštatoval, že objektívna premlčacia doba začína plynúť v okamihu škodnej udalosti, čo je v danom prípade konanie o dedičstve, právoplatne skončené 19.05.2011. Vzhľadom na skutočnosť, že žaloba bola podaná 13.04.2017 možno skonštatovať, že námietka premlčania je na mieste nakoľko práva patria len bdelym (vigilantibus iura scripta sunt), teda tým ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv, a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou.

21. Ďalšie vyjadrenia súdu zaslané neboli.

22. Odvolací súd, viazaný rozsahom (§ 379 C.s.p.) a odvolacími dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 C.s.p.), preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je opodstatnené.

23. Súd prvej inštancie vo veci samej riadne zistil skutkový stav veci, vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 185 ods. 1, 2, 3 C. s. p.) z hľadiska posúdenia opodstatnenosti návrhu, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil (§ 191 C. s. p.) a na ich základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí aj náležite, jasne a výstižne odôvodnil (§ 220 ods. 1, 2 C. s. p.).

24. Vzhľadom na skutočnosť, že odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje i s odôvodnením napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, obmedzil odvolací súd odôvodnenie potvrdzujúceho rozhodnutia na konštatovanie správnosti dôvodov uvedených súdom prvej inštancie v zmysle ust. § 387 ods. 2 C.s.p.

25. Na námietku žalobcu o tom, že v konaní mala byť ako dôkaz žalovanou predložená kúpna zmluva bytu, odvolací súd uvádza, že predloženie kúpnej zmluvy ako dôkazu nebolo potrebné, pretože žalobca splnomocnil žalovanú na zastupovanie v dedičskom konaní a toto splnomocnenie neobmedzil. Ďalej odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie nevykonanie tohto dôkazu riadne odôvodnil. V zmysle uznesenia Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5Cdo/5/2012 z 01.03.2012 súd nie je viazaný návrhmi strán sporu na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy. Nevykonanie dôkazov podľa návrhov alebo predstáv žalobcu nie je ani postupom, ktorým by mu súd odňala možnosť konať pred súdom, lebo rozhodovanie o tom, ktoré dôkazy budú vykonané, patrí výlučne súdu, a nie strane sporu (§ 120 ods. 1 O.s.p., porovnaj s § 185 ods. 1 C.s.p.). Ak však súd rozhodne, že navrhnuté dôkazy nevykoná, musí svoj postup odôvodniť (napr. preto, že sú pre vec nevýznamné alebo nadbytočné).

26. Pokiaľ žalobca tvrdí, že so žalovanou uzavrel príkaznú zmluvu, odvolací súd má za to, že iná dohoda smerujúca k príkaznej alebo komisionárskej zmluve preukázaná v konaní nebola, pričom dôkazné bremeno na preukázaní tohto tvrdenia spočívalo práve na žalobcovi.

27. V sporovom konaní sa uplatňuje prejednacía zásada. Účastník má jednak povinnosť tvrdenia, jednak dôkaznú povinnosť. Následky spojené s ich nesplnením v podobe vecne nepriaznivého rozhodnutia nesie ten účastník konania, ktorý tieto povinnosti nesplnil. Aby účastník mohol splniť svoju povinnosť označiť potrebné dôkazy, musí najskôr splniť povinnosť tvrdenia. Medzi povinnosťou tvrdenia a povinnosťou označiť dôkazy na preukázanie tvrdení je vzájomná väzba. Neunesením dôkazného bremena sa pritom rozumie procesná zodpovednosť účastníka konania za to, že v konaní neboli preukázané jeho tvrdenia a že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej. Pokiaľ účastník konania nesplní povinnosť tvrdenia, nemôže splniť ani povinnosť označiť na svoje tvrdenia dôkazy. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť účastníka konania za to, že v konaní neboli preukázané ním tvrdené skutočnosti /skutkové tvrdenia/, od ktorých odvíja priaznivé rozhodnutie pre seba.

Povinnosť tvrdenia pritom možno považovať za základný pilier sporového konania. Z okruhu tvrdených skutočností žalobca totiž vyvodzuje svoj nárok, ktorý mu má byť súdom priznaný. Tvrdením skutočností žalobca určuje predmet dokazovania, ktorého pravdivosť súd z dôkazov označených žalobcom zisťuje. Žalovaný tvrdením skutočností určuje obsah a medze svojej procesnej obrany. Sudca by mal konanie iba usmerňovať tým, že by skúmal relevantnosť žalobcom tvrdených skutočností k nároku, sformulovanému v petite žaloby, relevantnosť tvrdenej procesnej obrany k petitu žaloby, relevantnosť označených dôkazov k tvrdeným skutočnostiam a zhodnotil, či sa označenými dôkazmi tvrdené skutočnosti preukázali.

28. V nadväznosti na uvedené, je potrebné vysloviť, že žalobca neunesol dôkazné bremeno - neoznačil dôkazy, ktoré by osvedčili jeho tvrdenie o tom, že so žalovanou uzavrel príkaznú, alebo obdobnú zmluvu.

29. Posudzovanie námietky premlčania je nadbytočné, vzhľadom k tomu, že žalovaná sa bezdôvodne neobohatila, ani žalobcovi nebolo konaním žalovanej spôsobená žiadna škoda.

30. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

31. O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p. V odvolacom konaní súd vzhľadom na to, že potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie úspešnej žalovanej náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi priznáva v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

32. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p., § 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods.1 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods.1 prvá veta C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods.2 C.s.p.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa(§ 429 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods.1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods.2 C.s.p.).